

Rakentamislaki, kiertotalouden näkökulma

Riikka Kinnunen

Taitotalo | 21.1.2025

KIERIVÄ

Kierivän missiona on auttaa erilaisia organisaatioita kehittämään toimintaansa ja muuttamaan maailmaa vastuullisemmaksi.

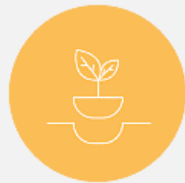
Perustettu vuonna 2020

Vastuullisuus

Kiertotalous

Kasvu

Koulutukset

Työpajat

Viestintä

www.kieriva.fi

Forsan Yrityskehitys Oy

Kiertotalous tehdään yhdessä

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

KIERRÄTYS
TEOLLISUUS

KIRKKO PORISSA
Porin ev.lut. seurakuntayhtymä

ESPOO

Turun ja Kaarinan
seurakuntayhtymä

SEINÄJOEN⁺
SEURAKUNTA

Remeo

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU
SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Vantaa

HELEN

CEGO
Circular Economy
goes East and West

Cool
Finland

SUOMEN
BIONIERTO &
BIOKAASU RY

LOUNAISSUOMEN
JÄTEHUOLTO

KUORI

LAANIA

Suomen
Uusiomuovi Oy

MIKSEI MIKKELI

Rakennusteollisuus

RL
PALVELUT

Turun yliopisto

Filosofian maisteri (1998)

- maantiede

Hämeen ammattikorkeakoulu HAMK

International Professional Teacher Education (2016)

- pedagogical studies

Riikka on kokenut kiertotalouden asiantuntija, jolla on näyttöjä kiertotalousliiketoiminnan edistämisestä ja menestyksekkästä fasilitointikokonaisuuksien hallinnasta. Kiertotalouden liiketoimintamallit ja niihin liittyvät ohjauskeinot, selvitykset ja projektit ovat Riikan erityisosaamista. Riikka on lisäksi taitava kouluttaja, valmentaja ja motivoija.

<https://www.linkedin.com/in/kinnunen-riikka/>

Riikka Kinnunen

Esimerkkejä toimeksiannoista

- Useita toimeksiantoja ympäristöministeriölle (2019-2024).
Purkumateriaali- ja rakennusjätteselvitys –ohjeistus, Purkumateriaalien kiertotalouden asiantuntijapalvelut, Jätetiedon julkisuuteen ja saatavuuteen liittyvän sääntelyn kehittäminen, Purkukartoituksen ja rakennus- ja purkumateriaaliselvityksen sisältöjen ja toimivuuksien määrittely, Jätetiedon raportoinnin tapauskuvaukset valituissa yrityksissä, Materiaalitorin sisällyttäminen osaksi kestävän purkamisen Green Dealia, Rakennus- ja purkumateriaalien tietokantojen kehittäminen.
- Kiertotaloutta koskevien DNSH-kriteerien soveltaminen rakentamisessa. Rakennusyritysten näkökulmien kokoaminen. RATEKO (2024).
- Selvitystyö rakennusosien uudelleenkäytön mahdollistavasta prosessista. Forssan kaupunki (2024).
- Rakennusosien uudelleenkäytön kysyntä vauhtiin –hanke sekä Esiselvitys ikkunoiden uudelleenkäytön ja kierrätyksen nykytilasta sekä mahdollisuuksista. Helsingin kiertotalouden klusteriohjelma (2022-2023).
- Esiselvitys romuajoneuvojen osien uudelleenkäytöstä. Pirkanmaan ELY-keskus (2022).
- Tulevaisuuden purkutyöosaaja –koulutushankkeen kohteiden, materiaalien ja tehtävien koordinointi, Lounais-Hämeen koulutuskuntayhtymä (2021–2022).

Rakentamisen kiertotaloutta ohjataan monin eri tavoin

Maankäyttö- ja rakennuslaista rakentamislakiin

Rakentamislain lisäksi alueidenkäyttölaki, Rakennetun ympäristön tietojärjestelmä –laki, yhdyskuntakehittämislaki, yhdyskuntarakentamislaki sekä laki suunnittelijoiden ja työnjohtajien pätevyyden osoittamisesta – yhteensä 6 eri lakia!

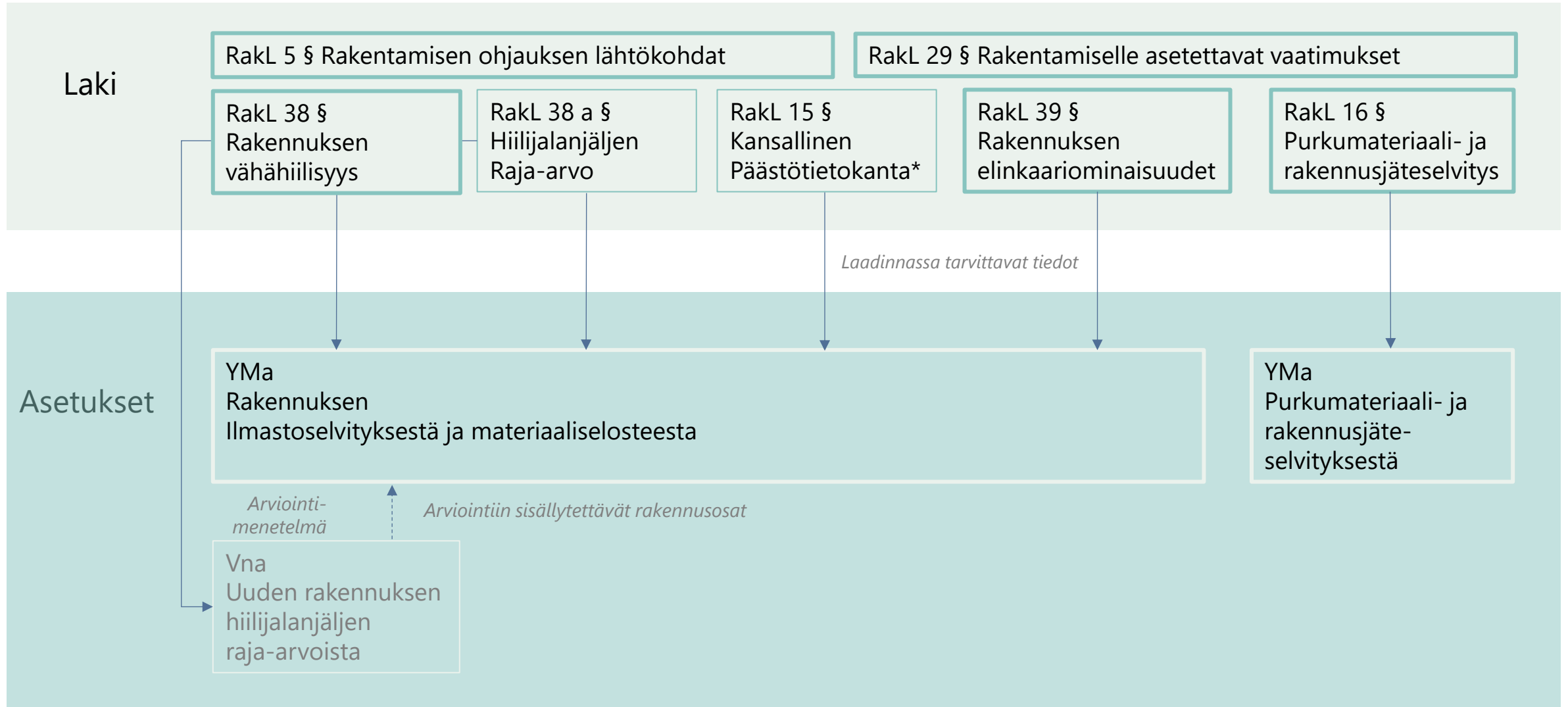
Jätelaista kiertotalouslakiin

Jätelaissa annetaan monia määräyksiä, jotka koskevat esimerkiksi uudelleenkäyttöä sekä rakennus- ja purkujätteitä.

EU-säätely

Asetukset kuten rakennustuoteasetus ovat sellaisenaan velvoittavaa. Direktiivit kuten jätedirektiivi pitää annettuun määräaikaan mennessä toimeenpanna kansallisessa sääntelyssä.

Kiertotalous rakentamislaissa

Rakentamislaki

- Maankäyttö- ja rakennuslaki (MRL) → alueidenkäyttölaki
- Rakentamisen osuus → rakentamislaki astui voimaan 1.1.2025
 - ilmastaselvitys ja hiilijalanjäljen raja-arvo, tietomallin käyttö rakentamislupaa hakiessa ja rakentamislupien käsittelyaikatakuu voimaan vasta 1.1.2026
 - Korjaussarja 897/2924 vahvistettiin 19.12.2024.

Kiertotalouden lähtökohdat uudessa rakentamislaiissa:

RakL 5 § Rakentamisen ohjauksen lähtökohdat

Rakentamisen on hillittävä ilmastonmuutosta perustumalla elinkaariominaisuuksiltaan kestäviin ja taloudellisiin, energiatehokkaisiin, sosiaalisesti ja ekologisesti toimiviin sekä kiertotaloutta edistäviin ratkaisuihin

RakL 15 § Kansallinen päästötietokanta

Suomen ympäristökeskuksen on ylläpidettävä kansallista päästötietokantaa, jonka on sisällettävä rakennuksen ja rakennuspaikan vähähiilisyiden arvioinnissa tarvittavat yleisluontoiset hiilijalanjäljen ja hiilikädenjäljen tiedot

RakL 29 § Rakentamiselle asetettavat vaatimukset (=MRL 117 §)

Rakennuksen on oltava tarkoitustaan vastaava, korjattavissa, huollettavissa ja muunneltavissa

Esimerkki rakentamisen päästötietokannasta

Ympäristöindikaattorit

GWP (A1-A3), KONSERVATIIVINEN ARVO Ilmastaselvityksen laskennassa käytettävä arvo	0.22 kg CO ₂ e /kg
GWP (A1-A3 FOSSIL), TYPILLINEN ARVO Ei käytetä rakentamislupaa haettaessa	0.18 kg CO ₂ e /kg
GWP C3 Ilmastaselvityksen laskennassa käytettävä arvo	0.005 kg CO ₂ e /kg
HIILIKÄDENJÄLKI Ilmastaselvityksen laskennassa käytettävä arvo	
KONSERVATIIVISEN ARVON KERROIN A1-A3 fossil	1.2
HUKKAKERROIN Hukka rakennustyömaalla	1.05
MATERIAALISISÄLTÖ	Concrete, brick, ceramic material, natural stone 100 %
UUSIUTUVIEN MATERIAALIEN OSUUS (%)	1,5 %
KIERRÄTYSMATERIAALIEN OSUUS (%)	-
HAITALLISTEN AINEIDEN OSUUS (%), (SVHC)	<0.1 %
ELINKAAREN JÄLKEINEN SKENAARIO (%)	Reuse 0 % Recycled as secondary rawmaterial 58 % Energy recovery 0 % Final disposal 42 % Hazardous waste to be removed from use 0 %

Rakentamisen päästötietokanta

Tervetuloa käyttämään kaikille avointa ja maksutonta rakentamisen päästötietokantaa! Palvelusta selviää Suomessa käytössä olevien rakennustuotteiden sekä rakentamisen prosessien ja palveluiden keskimääräisiä päästötietoja. Tavoitteena on yhdenmukaistaa rakennusten koko elinkaaren aikaisten ilmasto vaikutusten laskentaa - ja edistää siten vähähiilistä rakentamista.

Päästötiedot on koottu helpoiksi tulossivuiksi, minkä lisäksi tutustua voi myös tarkempiin taustaselvityksiin. Palvelu toimii ensivaiheessa englanniksi, ja se täydentyy myöhemmin suomen- ja ruotsinkielisillä sisällöillä.

Ylläpidosta ja kehittämisestä vastaa Suomen ympäristökeskus SYKE ympäristöministeriön toimeksiannosta.

Lisätietoja [CO2data-palvelusta](#).

Palvelua kehitetään edelleen, anna meille palautetta.

[🏠 - Luokka](#) > Poltettu tiili, punainen

Version 1.01.003, 2024-09-17

Brick, red

Poltettu tiili, punainen

Bränt tegel, röd

Rakentamislaki

RakL 38 §

Rakennuksen vähähiilisyys (voimaan 1.1.2026)

Rakentamishankkeeseen ryhtyvän on huolehdittava, että uusi rakennus suunnitellaan ja rakennetaan sen käyttötarkoituksen edellyttämällä tavalla **vähähiiliseksi**.

Rakennuksen ja rakennuspaikan hiilijalanjälki ja hiilikädenjälki on raportoitava 122 §:n mukaista

loppukatselmusta varten tehtävässä

ilmastaselvityksessä seuraavien uusien rakennusten osalta:

- 1) rivitalo;
- 2) asuinkerrostalo;
- 3) toimistorakennus ja terveyskeskus;
- 4) liikerakennus, tavaratalo, kauppakeskus, myymälärakennus, myymälähalli, teatteri, ooppera-, konsertti- ja kongressitalo, elokuvateatteri, kirjasto, arkisto, museo, taidegalleria ja näyttelyhalli;
- 5) majoitusliikerakennus, hotelli, asuntola, palvelutalo, vanhainkoti ja hoitolaitos;
- 6) opetusrakennus ja päiväkotit;
- 7) liikuntahalli;
- 8) sairaala;
- 9) lämmitetyltä nettoalaltaan yli 1 000 neliömetrin suuruinen varastorakennus, liikenteen rakennus, uimahalli ja jäähalli.

Vähähiilisuuden arvioinnin on katettava erikseen rakennuksen ja rakennuspaikan sisältämät uudet ja hyödynnettävät rakennus- ja tekniikkaosat.

Rakentamishankkeeseen ryhtyvän on huolehdittava, että 1 momentissa tarkoitetulle rakennukselle laaditaan rakentamislupavaiheessa vähintään pääpiirustustasoinen **rakennustuoteluettelo**. Luettelo on päivitettävä keskeisten muutosten osalta rakennuksen loppukatselmusta varten.

> Muutos rakentamislupaa varten tehtävästä ilmastaselvityksestä loppukatselmusvaiheeseen

Rakennuksen hiilijalanjäljen säädetään 38a §:ssä (Hiilijalanjäljen raja-arvo), joka astuu voimaan 1.1.2026

Rakentamislaki

RakL 39 §

Rakennuksen elinkaariominaisuudet

Rakentamishankkeeseen ryhtyvän on huolehdittava, että rakennus suunnitellaan ja rakennetaan sen käyttötarkoituksen edellyttämällä tavalla **elinkaariominaisuuksiltaan ekologiseksi** sekä tavoitteelliselta tekniseltä käyttöiältään pitkäikäiseksi. Erityisesti huomiota on kiinnitettävä pohjarakenteiden ja kantavien rakenteiden kestävyys sekä rakennuksen ja sen tilojen, rakennusosien sekä teknisten järjestelmien käyttöikä, käytettävyyteen, huollettavuuteen, muunneltavuuteen ja korjattavuuteen sekä rakennusosien **purettavuuteen ja uudelleenkäytettävyyteen**.

RakL 56 §

Purkamisluvan edellytykset

Luvan hakijan on selvitettävä purkamistyön järjestäminen ja edellytykset huolehtia syntyvän rakennusjätteen käsittelystä sekä käyttökelpoisten rakennusosien uudelleen käyttämisestä.

Tiedossa olevien asetusten valmistelusta

Ympäristöministeriö ja Valtioneuvosto valmistelevat rakentamislain nojalla annettavia asetuksia. Asetusvalmistelu on kytköksissä rakentamislakiin tuleviin muutoksiin.

- YmA purkumateriaali- ja rakennusjätteselvityksestä 1089/2024
 - Astui voimaan 1.1.2025
- YmA rakennuksen ilmastaselvityksestä ja materiaaliselosteesta 1027/2024
 - Astuu voimaan 1.1.2026
- VnA rakentamisesta, notifioitavana
 - Astuu voimaan 1.3.2025
- VnA uuden rakennuksen hiilijalanjäljen raja-arvoista
 - Hanke voimassa 20.12.2025 asti, lausuntokierros ehkä keväällä, astuu voimaan 1.1.2026
- YmA rakentamislain tietomallien toimittamisesta, astuu voimaan 1.1.2026

Muita asetuksia:

- YmA asuin-, majoitus- ja toimitiloista, voimaan 1.1.2025 (631/2024)
- VnA suunnittelu- ja työnjohtotehtävien vaativuusluokista ja koulutuksista, voimaan 1.1.2025 (1063/2024)

Purkumateriaali- ja rakennusjätteselvitystä koskeva asetus

RakL 16 §: Rakentamishankkeeseen ryhtyvän on **hakiessaan rakentamis- tai purkamislupaa tai tehdessään purkamisilmoituksen** esitettävä purkumateriaali- ja rakennusjätteselvitys, josta on käytävä ilmi arviot rakennus- tai purkuhankkeessa syntyvien purkumateriaalien määrästä. ----
Rakentamishankkeeseen ryhtyvän on huolehdittava, että purkumateriaali- ja rakennusjätteselvityksessä edellytetyt tiedot ilmoitetaan Suomen ympäristökeskuksen ylläpitämään tietokantaan.

- Asetus astui voimaan 1.1.2025
- Purkumateriaali- ja rakennusjätetietojärjestelmä on otettu käyttöön <https://rapuseelvitys.fi/>

Selvityksen tavoitteet

- Purkumateriaalien kiertotalouden tukeminen kysynnän ja tarjonnan kohtaamista edistämällä
- Rakennus- ja purkujätetilastojen laadun parantaminen
- Rakennus- ja purkujätteisiin liittyvän viranomaisohjauksen kehittäminen
- Maamassakoordinoinnin edellytysten parantaminen
- Purkumateriaaleihin liittyvän tiedon yhdenmukaistaminen ja käytön tehostaminen digitalisaation avulla

Purkumateriaalit 1 §

- Rakentamis- tai purkamisluvan hakemisen tai purkamisilmoituksen tekemisen yhteydessä laadittavan selvityksen on sisällettävä arvio hankkeessa syntyvistä purkumateriaalien määrästä massoina on pakollista, jos purkumateriaalien määrä ei ole vähäinen
- Selvitykseen sisältyvä arvio uudelleenkäyttöön soveltuvista rakennusosista ja materiaaleista tulee osaksi tietojärjestelmää myöhemmin

betoni	tiili	kivennäislaatat ja keramiikka
asfaltti	bitumi ja kattohuopa	kipsi
puu ja puupohjaiset tuotteet	metalli	lasi
muovi	eristeet	sähkö- ja elektroniikkalaitteet
sekalainen materiaali	uudelleenkäyttöön soveltuvat rakennustuotteet	

Vaarallisia aineita sisältävät purkumateriaalit 2 §

- Asbestikartoituksen perusteella pakollinen
- Muut haitta-ainekartoituksen ja –tutkimusten perusteella tunnistetut vaarallisia aineita sisältävät purkumateriaalit haitta-aineen perusteella

asbestia sisältävät purkumateriaalit

muut vaarallisia aineita sisältävät purkumateriaalit

Maa- ja kiviainekset 3 §

- Tilavuutena tai massoina pois kuljetettavista maa- ja kiviaineksista
- Pilaantumattomat mahdollista jaotella tyypeittäin

Pilaantuneet maa- ja kiviainekset

Pilaantumattomat maa- ja kiviainekset

louhe

hienorakeinen maa- ja kiviaines

karkea maa- ja kiviaines

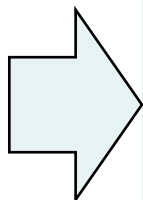
humuspitoinen maa-aines

sekalainen tai täyttömaa-aines

uusiomateriaali

Purkumateriaali- ja rakennusjätetietojärjestelmä Rapu (Syke)

Rakennuslupa-
järjestelmät

Vapaaehtoinen
purkukartoitus,
AHA-kartoitus

Arviovaihe: Rakentamis- tai purkamisluvan hakemisen tai purkamisilmoituksen tekemisen yhteydessä

Rakentamishankkeessa

- Arvio pois kuljetettavista maa- ja kiviaineksista
- Jos hanke sisältää purkamista, selvitys koskee myös purkumateriaaleja

Purkuhankkeissa

- Arvio purkumateriaaleista, jos määrä ei vähäinen
- Arvio asbestia sisältävien purkumateriaalien laadusta ja määrästä
 - Mahdollista eritellä myös muita vaarallisia aineita sisältävä purkumateriaalit
- Arvio pois kuljetettavista maa- ja kiviaineksista, erikseen pilaantumattomat ja pilaantuneet
 - Mahdollista eritellä pilaantumattomien maa- ja kiviainesten tyypit
- Mahdollista eritellä uudelleenkäyttöön soveltuvat rakennusosat ja materiaalit > kehitettävä osio

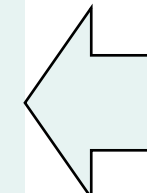
Selvityksen päivittäminen: Luvan tai ilmoituksen lopputarkastusvaiheessa tietojen päivittäminen SIIRTO-rekisteriin toimitettujen tietojen perusteella

Pois kuljetetut rakennus- ja purkujätteet ja pilaantuneet maa- ja kiviainekset:

- Määrä > automaattisesti tietojärjestelmään
- Toimituspaikka > ei siirry
- Käsittelytapa > ladattavassa tiedostossa

Voidaan sisällyttää tiedot:

- Uudelleenkäyttöön toimitetuista rakennusosista ja materiaaleista > kehitettävä osio
- Hyötykäyttöön toimitetuista pilaantumattomista maa- ja kiviaineksista

SIIRTO-
rekisteri

Purkumateriaali- ja rakennusjätetietojärjestelmä Rapu (Testiversio)

Etusivu → Luo uusi selvitys

Luo uusi selvitys

Selvityksen valinta 2/3

Kertomalla kohteen perustietoja järjestelmä valitsee oikean lomakkeen täytettäväksesi. Näin varmistetaan, että kohdetta koskeva lain edellyttämä selvitysvelvollisuus täyttyy.

Tähdellä(*) merkityt tiedot ovat pakollisia.

Tapahtuuko kohteessa purkamista? *

Kyllä

Ei

Tapahtuuko kohteessa rakentamista? *

Kyllä

Ei

Syntyykö kohteessa pois kuljetettavia maa- ja kiviaineksia? *

Kyllä

Ei

Edellinen

Tallenna ja jatka

Materiaali	Määrä (tonnia)	Arvio
Betoni *	yht. <input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text" value="Valitse alanimike"/> <input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
● Tämä kenttä on vaadittu.		
+ Lisää alanimike		
Tiili *	<input type="text"/>	
+ Lisää alanimike		
Kivennäislaatat ja keramiikka *	<input type="text"/>	
+ Lisää alanimike		
Asfaltti *	<input type="text"/>	
Bitumi- ja kattahuopa *	<input type="text"/>	
Kipsi *	<input type="text"/>	
Puu ja puupohjaiset materiaalit *	<input type="text"/>	
+ Lisää alanimike		
Metalli *	<input type="text"/>	
+ Lisää alanimike		
Lasi *	<input type="text"/>	
+ Lisää alanimike		
Muovi *	<input type="text"/>	
Eristeet *	<input type="text"/>	
+ Lisää alanimike		
Vaarattomat sähkö- ja elektroniikkalaitteet *	<input type="text"/>	
Sekalaiset materiaalit	<input type="text"/>	

Muuta rakentamisen kiertotaloutta koskevasta sääntelystä

Jätelaki

JL 8 §

Yleinen velvollisuus noudattaa etusijajärjestystä

Kaikessa toiminnassa on mahdollisuuksien mukaan noudatettava seuraavaa **etusijajärjestystä**: Ensisijaisesti on vähennettävä syntyvän jätteen määrää ja haitallisuutta. Jos jätettä kuitenkin syntyy, jätteen haltijan on ensisijaisesti valmistettava jäte uudelleenkäyttöä varten tai toissijaisesti kierrätettävä se

JL 15 §

Jätteen erilliskeräysvelvollisuus

Lajiltaan ja laadultaan erilaiset jätteet on etusijajärjestyksen toteuttamiseksi kerättävä toisistaan erillään, eikä niitä saa sekoittaa muihin jätteisiin tai materiaaleihin

JL 11 a §

Uudelleenkäytön valmistelun edistäminen

Jätettä vastaanotettaessa ja kerätessä on toimittava siten, ettei mahdollisuus jätteen uudelleenkäytön valmisteluun heikenny

Valtioneuvoston asetus jätteistä (978/2021) 25 §

Rakennus- ja purkujätteen määrän ja haitallisuuden vähentäminen

Rakennushankkeeseen ryhtyvän on huolehdittava hankkeen suunnittelusta ja toteuttamisesta siten, että jätelain 8 §:n mukaisesti otetaan talteen ja käytetään uudelleen käyttökelpoiset rakennusosat ja -materiaalit ja että toiminnassa syntyy mahdollisimman vähän ja mahdollisimman haitatonta rakennus- ja purkujätettä

Jätelaista kiertotalouslakiin

- Jätelaissa uudelleenkäytöllä tarkoitetaan tuotteen tai sen osan käyttämistä uudelleen **samaan tarkoitukseen kuin mihin se on alun perin suunniteltu.**
 - Aiheuttaa ongelmia kiertotalouden näkökulmasta.
- Jätetestatus päättyy ei enää jätettä (End of Waste) -menettelyn kautta, joka on raskas eikä järkevästi sovellettavissa kiertotalouden näkökulmasta.

Kiertotalouslain valmistelun aikataulu

Työryhmä 1.7.2024–31.12.2025

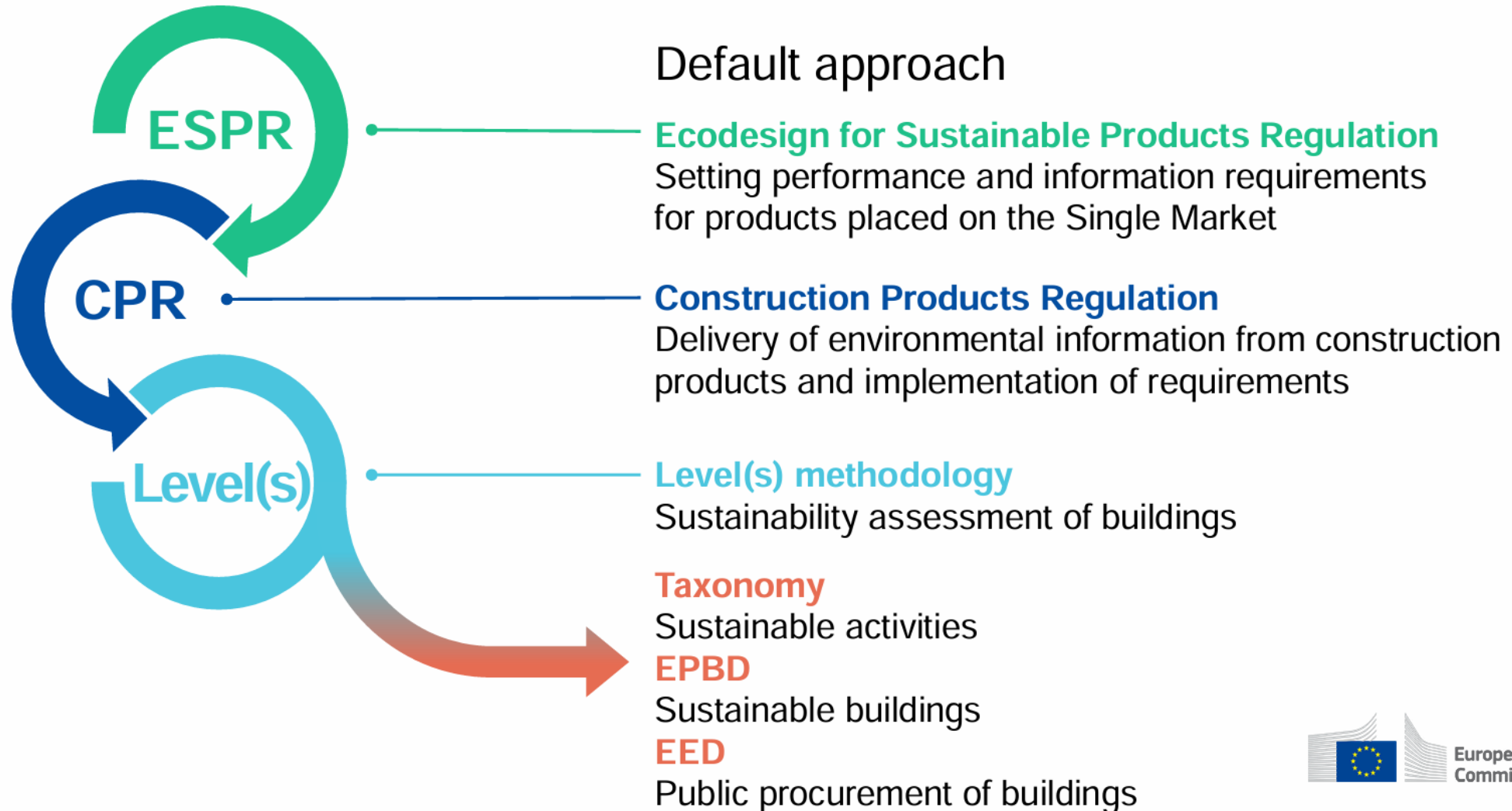
Lausunnoille alkuvuodesta 2026

HE syksy 2026

Kiertotalouslaki

- Ympäristöministeriö on asettanut työryhmän uuden kiertotalouslain valmistelemiseksi. Lailla on tarkoitus korvata nykyinen jätelaki.
- Uuden kiertotalouslain tavoitteena on selkeyttää jätealan lainsäädäntöä, keventää sääntelytaakkaa, selkeyttää jättesääntelyn suhdetta tuote- ja kemikaalisääntelyyn sekä **kehittää toiminta- ja investointiympäristöä kiertotalouden toimijoille.**
- Lisäksi halutaan ottaa entistä vahvemmin huomioon materiaalien koko elinkaari ja edistää niiden hyödyntämistä.
- Samalla parannetaan jätteesiin ja jätehuoltoon liittyvän tiedon julkisuutta ja saatavuutta sekä pannaan täytäntöön valmistelussa olevaa EU-sääntelyä.

EU Regulatory framework

EU:n rakennustuoteasetus CPR

Structural integrity
of construction
works

Fire safety of
construction
works

Protection against
adverse hygiene
and health impacts
related to
construction works

Safety and
accessibility of
construction
works

Resistance to the
passage of sound and
acoustic properties of
construction works

Energy efficiency
and thermal
performance of
construction works

Emissions into the
outdoor environment
of construction
works

Sustainable use
of natural
resources of
construction works

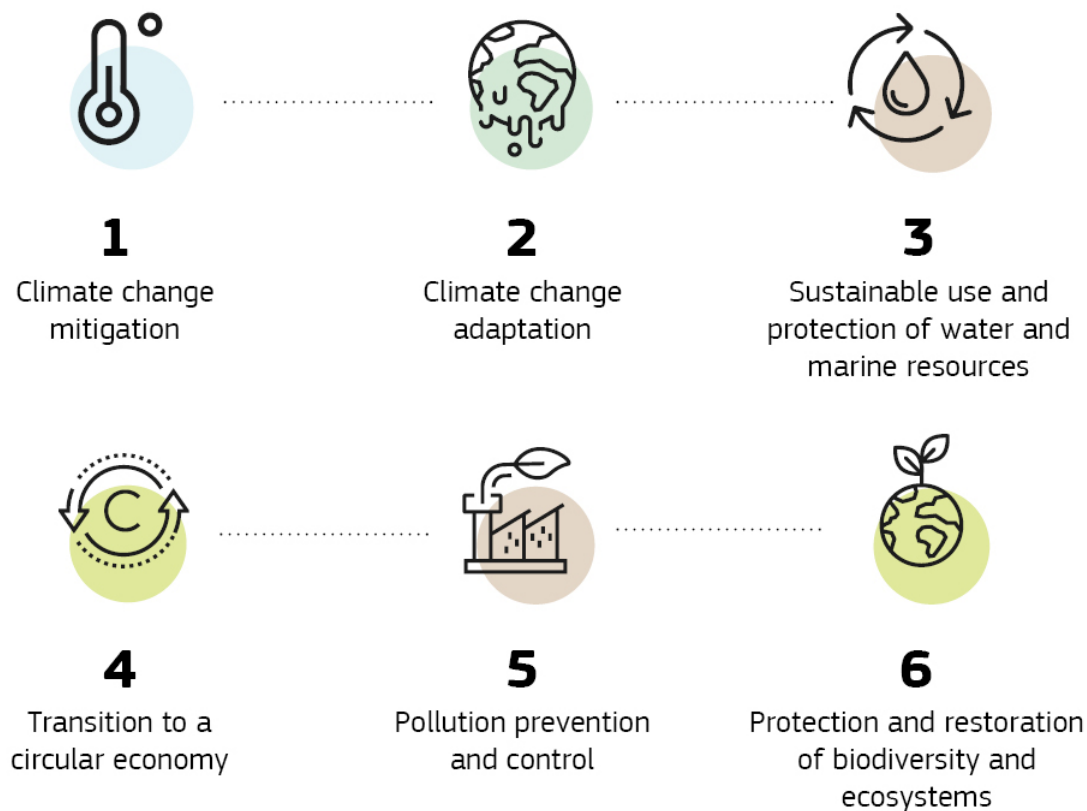

Päivitetystä rakennustuoteasetuksessa perusvaatimukseen on lisätty uusi rakennuskohteen luonnonvarojen kestävän käytön vaatimus. Sen mukaan rakennuskohteen, sen osien ja materiaalien uudelleenkäyttö tai kierrätettävyys tulisi maksimoida joko osittain tai kokonaan purkamisen jälkeen.

Taksonomia

- EU-taksonomia on työkalu, joka auttaa sijoittajia tunnistamaan ympäristön kannalta kestävät taloudelliset toiminnot.
- Kuusi ympäristötavoitetta:
 1. Ilmastonmuutoksen hillintä
 2. Ilmastonmuutokseen sopeutuminen
 3. Vesivarojen ja merten luonnonvarojen kestävä käyttö ja suojelu
 4. Siirtyminen kiertotalouteen
 5. Ympäristön saastumisen ehkäiseminen ja vähentäminen
 6. Luonnon monimuotoisuuden ja ekosysteemien suojelu ja ennallistaminen
- Taloudellista toimintaa on pidettävä ympäristön kannalta kestäväenä, jos se
 - a) edistää merkittävästi yhtä tai useampaa ympäristötavoitetta,
 - b) ei aiheuta merkittävää haittaa ympäristötavoitteille,
 - c) toteuttaa vähimmäistason suojatoimia (mm. OECD:n toimintaohjeita sekä YK:n ohjaavia periaatteita) **ja**
 - d) täyttää tekniset arviointikriteerit.

Esimerkki kiertotalouden DNSH-kriteereiden soveltamisesta

Delegoitu asetus:

Vähintään 70 prosenttia (painossa mitattuna) rakennustyömaalla tuotetusta vaarattomasta rakennus- ja purkujätteestä (lukuun ottamatta päätöksellä 2000/532/EY vahvistetun Euroopan jäteluettelon luokassa 17 05 04 tarkoitettua luonnosta peräisin olevaa ainetta) valmistellaan uudelleenkäyttöön, kierrätykseen ja muuhun materiaalin talteenottoon, mukaan lukien maantäyttötoimet, joissa käytetään jätettä korvaamaan muita materiaaleja, jätehierarkian ja EU:n rakennus- ja purkujätteen käsittely- ja kierrätysmallin mukaisesti.

Esimerkkejä soveltamisesta

- Materiaalina hyödyntäminen = jätteen uudelleenkäytön valmistelua, kierrätystä materiaalina sekä sellaisia maantäyttötoimia, joissa jäte korvaa neitseellisiä materiaaleja - ei jätteen hyödyntäminen energiana (jätteen massapoltto) tai valmistaminen polttoaineeksi tai muuksi energianlähteeksi (esimerkiksi jätteen valmistaminen rinnakkaispolttoaineeksi tai pelleteiksi)
- Materiaalina hyödyntämisen aste koostetaan hankkeen jäteraporteista laskemalla materiaalina hyödynnetyn vaarattoman rakennus- ja purkujätteen osuus syntyneestä vaarattomasta jätteestä - vaarallisia jätteitä (jäteluettelon jätenimikkeessä *-merkintä) ja luokan 17 05 04 (maa- ja kiviainekset) ei sisällytetä laskentaan
- Materiaalit erotetaan toisistaan työmaalla lajittelemalla ja erilliskeräämällä
- Työmaalle laaditaan jätehuoltosuunnitelma ja jäteasetuksen mukaisesta erilliskeräysvelvoitteesta poiketaan vain perustellusti
- Sopimuskumppani auditoidaan osana rakennusyrityksen omaa laadunhallintaa.
- Jätteen syntyä rajoitetaan hyvällä suunnittelulla – esim. uudelleenkäytön ja yrityksen sisäisten materiaalikiertojen edistäminen, purkukartoitusten tekeminen ja hukkamateriaalien välttäminen.
- Jätehuollon toteutus ja jätteiden synnyn rajoittaminen käsitellään työmaan henkilöstön perehdytyksessä
- Purkutöissä kartoitetaan haitta-aineet rakennuksen aikakauden ja muun tiedon perusteella

Rakennus- ja purkujätteen käsittely- ja kierrätysmalli

- Rakennustuotteiden uudelleenkäyttö
 - Tuotteiden purkaminen ja integrointi uusiin projekteihin rakennuspaikalla tai sen ulkopuolella
 - Valikoiva purku, tuotteiden dokumentointi ja suojaus keskeisiä vaiheita
 - Esivalmistelu: puhdistus, kunnostus ja räätälöinti mahdollistavat tehokkaan uudelleenkäytön
- "Design for Disassembly"
 - Rakennusten suunnittelu siten, että niiden osat voidaan purkaa ja käyttää uudelleen
 - Tärkeä ennakoedellytys kiertotalouden toteutumiseksi rakennusalalla
 - Tukee materiaalien käyttöä uudessa roolissa vähentäen jätettä
- Digitaalisten alustojen rooli
 - Esim. Suomen Materiaalitori ja saksalainen Concular.de
 - Alustat mahdollistavat materiaalien jäljitettävyyden ja laadun todentamisen
 - Edistävät yritysten välistä yhteistyötä materiaalien uudelleenkäytössä
- Uudelleenkäytön ympäristöedut
 - Vähentää energiankulutusta ja ympäristövaikutuksia verrattuna kierrätykseen
 - Esimerkit: tiilien, lattialautojen ja kattotiilien puhdistus sekä uudelleenkäyttö
 - Edistää kiertotaloutta säästämällä resursseja ja vähentämällä jätettä

Riikka Kinnunen

riikka.kinnunen@kieriva.fi

+358 43 850 0930

KIERIVÄ

Linkkejä

[Rakentamislaki 751/2023](#)

[YmA purkumateriaali- ja rakennusjätteselvityksestä 1089/2024](#)

[YmA rakennuksen ilmastaselvityksestä ja materiaaliselosteesta 1027/2024](#) (voimaan 1.1.2026)

[Purkumateriaalin ja rakennusjätteen selvitystietojärjestelmä](#)

[Hallituksen esitys eduskunnalle rakentamislaki ja siihen liittyviksi laeiksi](#) HE 139/2022 vp

[Korjaussarja](#): Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rakentamislain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi HE 101/2024 vp

Ympäristöministeriön julkaisu: [Rakennuksen vähähiilisyyden arviointimenetelmä](#)

[Asbestipurkutyöluparekisteri](#)

Suomen Asbesti- ja Pölysaneerausalan Liiton [jäsenistö](#)